

กรณีการ ฆอนพั้งเทียม, นิรันดร ยิ้มจอหอ, อนุพงษ์ สิริรุ่งเรือง, สามารถ อ่อนสองชั้น, พจมาน ศิริอารยาภรณ์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 4 ระหว่างวันที่ 26 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2557 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. โรคไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1/2009) พบการระบาด ใน 2 จังหวัด

จังหวัดเชียงใหม่ พบผู้ป่วย 37 ราย อัตราป่วยร้อยละ 5.51 เสียชีวิต 1 ราย ทั้งหมดเป็นเพศชายและเป็นทหารเกณฑ์ในค่ายทหารแห่งหนึ่ง ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง ระหว่างวันที่ 29 มกราคม – 3 กุมภาพันธ์ 2557 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลค่ายกาวิละ แผนกผู้ป่วยใน ด้วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ 37 ราย สำหรับผู้เสียชีวิต อายุ 23 ปี เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2557 ด้วยอาการไข้ ไอ เจ็บคอ เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลค่ายกาวิละ แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2557 ด้วยอาการไข้ ไอ เจ็บคอ ปวดศีรษะ หอบเหนื่อย หายใจลำบาก สัญญาณชีพแรกพบพบอุณหภูมิกาย 39.6 องศาเซลเซียส ความดันโลหิต 120/80 มิลลิเมตรปรอท ชีพจร 112 ครั้งต่อนาที การหายใจ 40 ครั้งต่อนาที ผลการถ่ายภาพรังสีปอดพบ Alveolar infiltration both lung การวินิจฉัยเบื้องต้น Viral pneumonia และสงสัยไข้หวัดใหญ่ ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการพบเม็ดเลือดขาว 2,600 เซลล์ต่อลูกบาศก์ มิลลิเมตร เป็นชนิดนิวโทรฟิลร้อยละ 93 ชนิดลิมโฟไซต์ร้อยละ 23 เกล็ดเลือด 168,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นเลือดร้อยละ 31 ผลการตรวจตัวอย่าง Nasopharyngeal swab พบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1/2009) ผู้ป่วยมีอาการหายใจลำบากตั้งแต่วันแรกที่นอนโรงพยาบาล แพทย์ได้ใส่ ET Tube และส่งตัวไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง ผู้ป่วยเสียชีวิตในวันที่ 29 มกราคม 2557 ประวัติผู้เสียชีวิตเป็นทหารเกณฑ์ผลัด 1 ปี 2555 ประจำการอยู่ในค่ายทหารที่ตำบลวัดเกต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีกำหนดปลดประจำการเดือนเมษายน 2557 ประวัติการเดินทางในช่วงที่ผ่านมาได้ถูกปล่อยตัวกลับบ้านในช่วงวันที่ 25 ธันวาคม 2556 – 16 มกราคม 2557 ไม่พบสมาชิกในครอบครัวมีอาการของโรคระบบทางเดินหายใจ เจ้าหน้าที่ SRRT ส่วนกลาง กรมแพทย์ทหารบก สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ทหารบก ร่วมกับฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและ

เวชกรรมป้องกันโรงพยาบาลค่ายกาวิละ ทำการสอบสวนโรคในพื้นที่ ผลการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม พบผู้ที่นอนโรงพยาบาลด้วยอาการเข้าได้กับไข้หวัดใหญ่ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม – 3 กุมภาพันธ์ 2557 จำนวน 37 ราย ได้รับยาต้านไวรัสทั้งหมด การควบคุมการระบาด ได้แยกคัดกรองผู้ป่วยและให้วัคซีนป้องกันโรคจำนวน 138 ราย เก็บตัวอย่างเชื้อจากลำคอ (Throat swab) 64 ราย ส่งตรวจผลพบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1/2009) จำนวน 4 ราย จากการสอบสวนโรคพบปัจจัยที่ก่อให้เกิดการระบาดในครั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันของจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในช่วงการระบาดของไข้หวัดใหญ่ การดำเนินการควบคุมโรคได้มีการให้ความรู้แก่กำลังพลในเรื่องการติดต่อและการป้องกันโรค ให้มีการเฝ้าระวังโรคต่อเป็นเวลา 7 – 14 วัน และขอความร่วมมือในเขตพื้นที่ทหาร อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการเกิดโรค รณรงค์ค้นหาผู้ป่วยทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ และการวางแผนการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ให้กับทหารใหม่ทุกนาย

จังหวัดสมุทรปราการ พบผู้ป่วยรวม 74 ราย อัตราป่วยร้อยละ 13.12 เป็นเพศชาย 34 ราย เพศหญิง 40 ราย ทั้งหมดเป็นพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งในนิคมอุตสาหกรรมบางพลี อำเภอ บางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ มีพนักงานทั้งหมด 564 คน ระหว่างวันที่ 10 – 31 มกราคม 2557 พบพนักงานมีอาการของโรคระบบทางเดินหายใจและมีไข้หรือไอ 74 ราย ในจำนวนนี้มีผู้ป่วยที่ไปรักษาต่อในโรงพยาบาลเอกชนและได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคปอดบวม 2 ราย รายแรกเริ่มป่วยวันที่ 20 มกราคม 2557 ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลจุฬารัตน์ 3 หลังได้รับการรักษาผู้ป่วยอาการดีขึ้นกลับบ้านได้ รายที่ 2 เป็นเพศชาย อายุ 42 ปี เริ่มป่วยวันที่ 22 มกราคม 2557 ด้วยอาการไข้ ปวดศีรษะ ไอมาก เจ็บคอ ปวดเมื่อยตามตัว กินได้น้อย ท้องอืด มารับการรักษาที่โรงพยาบาลบางนา 2 แผนกผู้ป่วยนอก วันที่ 25 มกราคม 2557 อาการไม่ดีขึ้น มารับการรักษาที่โรงพยาบาลเดิม แพทย์รับไว้เป็นผู้ป่วยใน การวินิจฉัยเบื้องต้นเป็น systemic infection ได้รับยา Ceftriaxone

(2 กรัม IV ทุก 24 ชั่วโมง) วันที่ 26 มกราคม 2557 ผู้ป่วยเริ่มมีอาการหอบเหนื่อยหายใจเร็ว แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคปอดอักเสบรุนแรงและมีภาวะ acute respiratory distress syndrome ได้ใส่ท่อช่วยหายใจและย้ายเข้ารักษาที่หอผู้ป่วยวิกฤต ผลการตรวจคัดกรองสารคัดหลั่งจากทางเดินหายใจด้วยชุดตรวจอย่างรวดเร็ว (Rapid test) ให้ผลลบต่อใช้หัดใหญ่สายพันธุ์เอและบี ผลเพาะเชื้อจากเสมหะพบ normal flora วันที่ 29 มกราคม 2557 ผู้ป่วยได้รับยาต้านไวรัส Oseltamivir (75 มิลลิกรัม ทุก 12 ชั่วโมง) วันที่ 30 มกราคม 2557 อาการไม่ดีขึ้น แพทย์ส่งตัวไปรับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลเปาโล ผลการตรวจตัวอย่างจาก ET-tube suction พบสารพันธุกรรมของไวรัสใช้หัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1/2009) และพบเชื้อ *Chlamydomphila pneumoniae* และ *Mycoplasma pneumoniae* ทิมสอพบได้ทำการสุ่มเก็บตัวอย่างจากลำคอ (Throat swab) ในพนักงานของบริษัทที่มีอาการติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบน (URI) จำนวน 21 ราย ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลพบสารพันธุกรรมของไวรัสใช้หัดใหญ่ชนิดเอ (H1N1/2009) จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 33 จากการสอบสวนโรค พบประวัติเสี่ยงที่ทำให้มีการกระจายของโรค คือ เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2557 บริษัทได้จัดงานเลี้ยงสังสรรค์ปีใหม่ให้กับพนักงาน และพบว่าที่โต๊ะของผู้ป่วยมีการดื่มเครื่องดื่มจากเหยือกเดียวกัน ประวัติการสัมผัสร่วมอย่างอื่นพบว่าพนักงานส่วนใหญ่จะเดินทางจากที่พักมาทำงานโดยใช้รถโดยสารที่ทางบริษัทจัดให้ และที่ร้านอาหารมีการใช้แก้วน้ำร่วมกันโดยทางบริษัทจะจัดหลอดไว้สำหรับใช้ดูดน้ำจากแก้วใบเดียวกัน สำนักกระบาดวิทยาได้แจ้งสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 3 ชลบุรี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการเฝ้าระวังและควบคุมโรคโดยให้จัดระบบคัดกรองผู้ป่วยรายใหม่ในโรงงาน หากตรวจพบพนักงานป่วยด้วยอาการตามนิยามให้แยกผู้ป่วย สวมหน้ากากอนามัยและหยุดทำงานอย่างน้อย 5 วัน นับจากวันเริ่มป่วยหรือจนกว่าอาการจะดีขึ้น สำหรับผู้ที่มีอาการรุนแรงหรือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะเกิดอาการรุนแรงให้นำส่งโรงพยาบาล ให้ผู้ป่วยหลีกเลี่ยงการคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้อื่นโดยเฉพาะกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเกิดอาการรุนแรง รณรงค์เรื่องการรักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล การทำความสะอาดอุปกรณ์และเครื่องใช้ที่มีการสัมผัสร่วมกันทุกวัน ด้วยน้ำและน้ำยาทำความสะอาดหรือแอลกอฮอล์

2. ยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัข ใน 2 จังหวัด

จังหวัดเลย พบสุนัขป่วยอายุ 1 ปี 6 เดือน ไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อยู่ที่บ้านท่ายาง ตำบลทาลี่ อำเภอทาลี่ วันที่ 8 ธันวาคม 2556 มีอาการขาหน้าบวมมาก หน้าบวม โดยในช่วง

ระหว่างวันที่ 3 – 10 ธันวาคม 2556 สุนัขที่ป่วยเริ่มกัดเปิดไถ่ของบ้านข้างเคียงและเจ้าของสุนัขทั้งสามและภรรยา โดยผู้เป็นภรรยา ถูกกัดที่บริเวณนิ้วมือมีเลือดออก ได้ล้างแผลด้วยน้ำและไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้รับคำแนะนำให้ไปรับการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลชุมชน สุนัขเสียชีวิตวันที่ 13 ธันวาคม 2556 ผลการตรวจหัวสุนัขพบให้ผลบวกต่อเชื้อพิษสุนัขบ้า การดำเนินการในชุมชนเพื่อป้องกันควบคุมโรค ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในรัศมี 5 กิโลเมตรจากบ้านที่พบสุนัขป่วย โดยได้ทำการฉีดวัคซีนสุนัข 431 ตัว (จากสุนัขทั้งหมด 444 ตัว) และแมว 2 ตัว (จากแมวทั้งหมด 25 ตัว) ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในผู้สัมผัสจำนวน 7 ราย และให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ชุมชน ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการเฝ้าระวังอาการของผู้ที่ถูกสุนัขป่วยกัดและค้นหาสัตว์ป่วยเพิ่มเติมในชุมชน

จังหวัดอุบลราชธานี พบสุนัขมีอาการป่วยคล้ายพิษสุนัขบ้า 1 ตัว เพศเมีย ไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า อาศัยอยู่ที่หมู่ 1 ตำบลเจียด อำเภอเขมราฐ วันที่ 13 มกราคม 2557 ถูกสุนัขจรจัดกัด วันที่ 16 มกราคม 2557 สุนัขเริ่มมีอาการคล้ายโรคพิษสุนัขบ้า และเสียชีวิตเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2557 ผลการตรวจหัวสุนัขพบให้ผลบวกต่อเชื้อพิษสุนัขบ้า วันที่ 30 มกราคม 2557 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานีดำเนินการป้องกันควบคุมโรค โดยฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้บุคคลในครอบครัวทั้งหมด 5 ราย ในจำนวนนี้พบสมาชิกในครอบครัว 1 ราย ถูกสุนัขป่วยข่วนแต่ไม่มีอาการป่วย สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุบลราชธานีได้ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวจำนวน 130 ตัว (จากทั้งหมด 200 ตัว) และให้วัคซีน 100 โด๊ส แก่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเขมราฐไว้ฉีดสุนัขและแมวที่ยังไม่ได้ฉีด ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวในชุมชน

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. **โรคไวรัสตับอักเสบชนิดเอ ประเทศอินเดีย** พบผู้ป่วยรวม 53 ราย เป็นนักศึกษาในวิทยาลัยแพทย์แห่งหนึ่งในกรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย รายแรกเริ่มป่วยตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2556 และรายล่าสุดเริ่มป่วยวันที่ 31 มกราคม 2557 ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคตับอักเสบชนิดเอ ประวัติเสี่ยงจากการสัมผัสโรคร่วมกันพบว่า ผู้ป่วยทั้งหมดเป็นนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักเดียวกัน แหล่งโรคเกิดจากน้ำดื่มจากเครื่องทำน้ำดื่มในหอพักที่ไม่มีคุณภาพทำให้เกิดการปนเปื้อนเชือดังกล่าว การป้องกันควบคุมโรคในวิทยาลัยได้ทำความสะอาดเครื่องทำน้ำดื่มในหอพัก เพิ่มปริมาณ

คลอรีนในน้ำใช้เพื่อฆ่าเชื้อในระหว่างที่พบการระบาด รวมทั้งการ
เข้มงวดเรื่องคุณภาพของขั้นตอนการผลิตอาหารให้แก่นักศึกษาใน
วิทยาลัย เนื่องจากยังพบนักศึกษาจำนวนหนึ่งป่วยด้วยโรคอาหาร
เป็นพิษร่วมด้วย ปัจจุบันวิทยาลัยมีมาตรการระยะยาวเรื่องการ
สำรวจการได้รับวัคซีนของนักศึกษาเพื่อวางแผนการให้วัคซีนต่อไป

2. โรคไข้หวัดนก (H7N9) ในคน ประเทศจีน องค์การ
อนามัยโลกรายงานสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนก
(H7N9) ในคน ตั้งแต่วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2556 ถึงวันที่ 7
กุมภาพันธ์ 2557 พบผู้ป่วยจำนวน 308 ราย เสียชีวิต 63 ราย เป็น
เพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุเฉลี่ย 55.5 ปี (อยู่ในช่วง 2 - 91 ปี)
ซึ่งเป็นวัยกลางคนถึงสูงอายุ ช่วงที่พบผู้ป่วยสูงสุดในเดือนเมษายน
2556 การกระจายของโรคพบตามเมืองต่างๆ ทางภาคตะวันออก
ของประเทศจีนบนแผ่นดินใหญ่ รวมถึงไต้หวัน และเขตปกครอง

พิเศษฮ่องกง ปัจจัยเสี่ยงที่ยังทำให้มีการติดเชื้อในคนพบว่าผู้ป่วย
ส่วนใหญ่มีประวัติการสัมผัสสัตว์ปีก การเกี่ยวข้องกับช่องทางการ
ขนส่งสัตว์ปีก และการมีที่อยู่อาศัยใกล้กับตลาดค้าสัตว์ปีก โดยผล
จากการสุ่มตรวจหาเชื้อในสัตว์ปีกและสิ่งแวดล้อมจากตลาดพบว่า
จำนวนตัวอย่างที่ให้ผลบวกมีลักษณะการกระจายสอดคล้องตาม
พื้นที่ที่พบผู้ป่วยจำนวนมาก การควบคุมโรคที่สามารถจัดการได้
คือ การควบคุมช่องทางการลำเลียงสัตว์ปีกและการฆ่าเชื้อในตลาด
ค้าสัตว์ปีก ปัจจุบันรัฐบาลจีนได้มีมาตรการการป้องกันควบคุมโรค
อย่างต่อเนื่องร่วมกับการเฝ้าระวังไข้หวัดนกจากเชื้อไวรัสชนิดอื่นที่
กำลังเป็นปัญหาทางสาธารณสุขของประเทศจีน โดยการเพิ่มการ
เฝ้าระวังและวิเคราะห์สถานการณ์ การสื่อสารให้ความรู้แก่
ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระหว่างประเทศ
(ที่มา <http://www.promedmail.org>)

*****

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 4 Reported Cases of Diseases under Surveillance 506, 4th week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี
ก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2557 สัปดาห์ที่ 4

Table 1 Reported Cases of Priority Diseases under Surveillance by Compared to Previous Year in Thailand, 4th Week 2014

Disease	2014				Case* (Current 4 week)	Mean** (2009-2013)	Cumulative	
	Week 1	Week 2	Week 3	Week 4			2014	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	0	0	0	32	0	0
Influenza	697	790	734	303	2524	3068	2946	0
Meningococcal Meningitis	1	0	0	0	1	2	1	0
Measles	30	21	15	6	0	3053	84	0
Diphtheria	0	0	0	0	0	2	0	0
Pertussis	0	0	0	0	0	1	0	0
Pneumonia (Admitted)	4081	3549	3055	1385	12070	11651	14672	20
Leptospirosis	27	23	19	6	75	182	91	1
Hand foot and mouth disease	733	912	550	189	2384	1064	2728	0
D.H.F.	360	274	150	49	833	2387	1016	1

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" มิใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)

